**Európsky parlament**
2024-2029

**PRIJATÉ TEXTY**

# P10_TA(2026)0156

## Finančná gramotnosť a rozmach finfluencerov v kontexte únie úspor a investícií

### Uznesenie Európskeho parlamentu z 30. apríla 2026 o finančnej gramotnosti a rozmachu finfluencerov v kontexte únie úspor a investícií (2025/2209(INI))

*Európsky parlament*,

– so zreteľom na správu skupiny G20/Medzinárodnej siete pre finančné vzdelávanie Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD INFE) o finančnej gramotnosti dospelých v krajinách G20 uverejnenú 8. júla 2017,

– so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu[1],

– so zreteľom na rámec finančných kompetencií EÚ/OECD pre dospelých v Európskej únii uverejnený 11. januára 2022,

– so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách)[2],

– so zreteľom na tematickú správu Spoločného výboru európskych orgánov dohľadu o vnútroštátnych iniciatívach finančného vzdelávania týkajúcich sa digitalizácie so zameraním na kybernetickú bezpečnosť a podvody, ktorá bola uverejnená 12. januára 2023,

---

1 Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj.

2 Ú. v. EÚ L 277, 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

– so zreteľom na dokument think-tanku Bruegel s názvom *The state of financial knowledge in the European Union* (Stav finančných znalostí v Európskej únii) uverejnený vo februári 2024,

– so zreteľom na rýchly prieskum Eurobarometra Komisie č. 525 o monitorovaní úrovne finančnej gramotnosti v EÚ, ktorý bol uverejnený v júli 2023,

– so zreteľom na rámec finančných kompetencií EÚ/OECD pre deti a mládež v Európskej únii uverejnený 2. októbra 2023,

– so zreteľom na dokument uverejnený Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy 6. februára 2024 s názvom Warning – For people posting Investment Recommendation on social media (Varovanie – pre ľudí, ktorí uverejňujú investičné odporúčania na sociálnych médiách),

– so zreteľom na závery Rady zo 14. mája 2024 o finančnej gramotnosti,

– so zreteľom na publikáciu OECD z 27. júna 2024 s názvom Výsledky PISA 2022, zväzok IV: *How Financially Smart Are Students*? (Aká je finančná inteligencia študentov?),

– so zreteľom na záverečné správy rady Medzinárodnej organizácie komisií pre cenné papiere (IOSCO) z mája 2025 (*Finfluencers, Online Imitative Trading Practices: Copy Trading, Mirror Trading, Social Trading a Digital Engagement Practices (DEPs)*),

– so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru k finančnej gramotnosti a vzdelávaniu Európanov, ktoré bolo prijaté 17. júla 2025,

– so zreteľom na oznámenie Komisie z 30. septembra 2025 o stratégii EÚ v oblasti finančnej gramotnosti (COM(2025)0681),

– so zreteľom na článok 55 rokovacieho poriadku,

– so zreteľom na stanovisko Výboru pre kultúru a vzdelávanie,

– so zreteľom na správu Výboru pre hospodárske a menové veci (A10-0082/2026),

A. keďže finančná gramotnosť je nevyhnutnou životnou zručnosťou a základným nástrojom, ktorý občanom umožňuje lepšie spravovať svoj osobný a rodinný rozpočet a zapájať sa do produktívneho investovania a podnikania, čo vedie k informovaným a primeraným rozhodnutiam o úsporách, plánoch na dôchodok a iných cieľoch a investíciách; keďže finančná gramotnosť je nevyhnutná na predchádzanie podvodom, mylným informáciám a nadmernému zadlženiu, a preto musí zahŕňať rozsiahle znalosti o digitálnych

financiách, kybernetickej bezpečnosti a identifikácii online finančných podvodov; keďže verejné inštitúcie, najmä nezávislé regulačné orgány a občianska spoločnosť by mali v tejto súvislosti zohrávať zásadnú úlohu;

B. keďže znížením nadmernej zložitosti právneho rámca upravujúceho finančný systém v EÚ by sa zlepšila jeho prístupnosť;

C. keďže finančná gramotnosť umožňuje ľuďom chápať zadlženie, finančné trhy, daňový systém a poistenie ako nástroj na riadenie rizika, čo im pomáha riadiť finančné riziká, prijímať informované rozhodnutia a plánovať dôchodok; keďže chápanie, ako peniaze pracujú, by preto nemalo byť niečo výnimočné, ale skôr niečo, čo je nevyhnutné pre osobnú finančnú slobodu; keďže je preukázané, že existuje súvislosť medzi vyššími úrovňami finančnej gramotnosti a lepším finančným začlenením; keďže finančná gramotnosť je koncepcia zameraná na výsledky, ktorou sa meria finančné povedomie, znalosti, zručnosti, postoje a správanie potrebné na prijímanie správnych finančných rozhodnutí a v konečnom dôsledku na dosiahnutie finančného blahobytu;

D. keďže vyššia úroveň finančnej gramotnosti môže občanov motivovať, aby účinnejšie sporili, rozumnejšie investovali a aktívne sa zúčastňovali na kapitálových trhoch, čím sa podporí inkluzívny rast a inovácie vo všetkých členských štátoch, čo prispeje k makroekonomickej stabilite a zníženiu nerovností;

E. keďže rýchly prieskum Eurobarometra Komisie o finančnej gramotnosti v EÚ z roku 2023 dokazuje potrebu zlepšiť finančnú gramotnosť v Európe, keďže z výsledkov vyplýva, že len 18 % občanov EÚ má vysokú úroveň finančnej gramotnosti, pričom medzi jednotlivými členskými štátmi sú v tejto súvislosti veľké rozdiely – percentuálny podiel občanov s vysokou úrovňou finančnej gramotnosti sa pohybuje od 11 % v dvoch krajinách po viac ako 25 % len v štyroch krajinách;

F. keďže podľa prieskumu Eurobarometra takmer 50 % dospelých v EÚ nemá núdzové úspory, ktoré by potrebovali na pokrytie trojmesačných životných nákladov, a 16 % vôbec nemá núdzové úspory; keďže tieto faktory spolu s výrazným využívaním spotrebiteľských úverov v niektorých regiónoch zvyšujú riziko nadmerného zadlženia, zhoršujú schopnosť domácností reagovať na neočakávané udalosti, môžu mať nepriaznivý vplyv na hospodársku a sociálnu súdržnosť a môžu obmedziť smerovanie úspor do produktívnych investícií v reálnej ekonomike;

G. keďže podľa prieskumu Eurobarometra z roku 2023 je len 38 % respondentov v EÚ presvedčených, že investičné poradenstvo, ktoré im poskytuje banka, poisťovateľ či finančný poradca, je v prvom rade v ich najlepšom záujme, kým 45 % tomu neverí;

H. keďže z výsledkov nedávnych prieskumov EÚ vyplýva, že v priemere v celej EÚ vie každý druhý dospelý správne odpovedať aspoň na tri z piatich otázok týkajúcich sa základných finančných znalostí, čo len podčiarkuje pretrvávajúce nedostatky v chápaní inflácie, zloženého úroku, koncepcie rizík a výnosov a diverzifikácie; keďže je dôležité zvážiť tieto prieskumy s cieľom identifikovať kľúčové finančné zručnosti a možné nadväzujúce opatrenia;

I. keďže z Global Retail Investor Outlook (Globálneho výhľadu pre retailových investorov) z roku 2024 vyplýva, že finančné znalosti z krátkodobého aj dlhodobého hľadiska sú nepriamo úmerné finančnej nestabilite, čo dokazuje, že jednotlivci s lepšími finančnými znalosťami majú väčšiu pravdepodobnosť, že budú mať primerané prostriedky na dôchodok;

J. keďže nedostatočná finančná gramotnosť neúmerne postihuje ženy, mladých ľudí, starších ľudí, ľudí s nižším príjmom alebo nízkym formálnym vzdelaním a najzraniteľnejšie skupiny v spoločnosti;

K. keďže lepšia finančná gramotnosť prispieva k sociálnemu začleneniu, pomáha znižovať nerovnosť a podporuje a posilňuje zraniteľné alebo marginalizované skupiny a zlepšuje ich postavenie;

L. keďže účasť retailových investorov na kapitálových trhoch je v jednotlivých členských štátoch naďalej nerovnomerná a vyššia finančná gramotnosť je priamo úmerná vyššej finančnej odolnosti a využívaniu investícií;

M. keďže zo štúdií vyplýva, že investori generácie Z (t. j. ľudia narodení v rokoch 1997 až 2012) využívajú na získanie informácií o investičných a finančných otázkach najmä sociálne médiá, vyhľadávanie na internete a osobné kontakty; keďže podľa Global Retail Investor Outlook 2024 sa sociálne médiá stali dominantným zdrojom informácií pre mladšie vekové skupiny;

N. keďže digitálna transformácia rozširuje prístup k sporiacim a investičným produktom, ale zároveň zvyšuje vystavenie občanov agresívnym marketingovým stratégiám a online podvodom, takže digitalizácia sa stáva príležitosťou aj rizikom;

O. keďže politika EÚ v oblasti finančnej gramotnosti môže byť úspešná len vtedy, ak ju budú sprevádzať ľahko prístupné finančné nástroje s primeraným rizikom;

P. keďže sa zdá, že platformy verejno-súkromnej spolupráce a celoeurópske iniciatívy vedia účinne mobilizovať školy, občiansku spoločnosť a priemysel v členských štátoch;

Q. keďže finančná gramotnosť podnikateľov a malých a stredných podnikov (MSP) je kritickým, ale nedostatočne meraným aspektom

odolnosti a konkurencieschopnosti EÚ, ktorý si vyžaduje osobitné monitorovanie a prispôsobené programy;

R. keďže program Komisie pre spotrebiteľov do roku 2030 stavia digitálnu spravodlivosť, presadzovanie pravidiel a cezhraničný prístup k retailovým finančným službám do centra konkurencieschopnosti a zahŕňa vykonávanie stratégie EÚ v oblasti finančnej gramotnosti a zavedenie sporiacich a investičných účtov;

S. keďže v programe pre spotrebiteľov do roku 2030 sa navrhuje akt o digitálnej spravodlivosti na riešenie temných vzorcov, návykového dizajnu a problematických praktík influencerov so silnejšou ochranou maloletých; keďže tento program obsahuje oznámenie akčného plánu EÚ o online podvodoch, ktorého cieľom je zlepšiť preventívne opatrenia, zefektívniť opatrenia presadzovania práva a posilniť podporu obetiam podvodov, čím sa doplní presadzovanie aktu o digitálnych službách;

T. keďže na šírenie a výmenu informácií o finančných trhoch a investičných stratégiách a produktoch a na diskusiu o nich sa čoraz viac využívajú sociálne médiá a v tejto súvislosti úloha finančných influencerov (ďalej len „finfluencerov“) vytvára nové príležitosti na osvetu a začlenenie, ale môže predstavovať aj riziká, ako sú konflikty záujmov, zavádzajúca reklama, mylné informácie alebo podvodná komunikácia, čo vytvára skutočné riziká spočívajúce v nevhodných investíciách;

U. keďže nárast sofistikovaných online finančných podvodov založených na zneužívaní nových technológií a AI treba vnímať ako výzvu na zvýšenie digitálnej finančnej gramotnosti s cieľom zabezpečiť, aby spotrebitelia nielen chápali základné finančné pojmy, ale aj vedeli, ako sa chrániť v čoraz zložitejšom, rýchlo sa meniacom a ľahko prístupnom digitálnom prostredí; keďže finančné podvody vrátane pokusov o finančné podvody narúšajú dôveru vo finančný systém a podčiarkujú, že online platformy a vyhľadávače majú osobitnú zodpovednosť za identifikáciu a zmierňovanie rizík online investičných podvodov;

V. keďže v niektorých prípadoch finfluenceri pôsobia podobne ako poskytovatelia mediálnych služieb, keď poskytujú informácie o finančných záležitostiach svojmu publiku, ale bez toho, aby dodržiavali regulačné alebo samoregulačné nástroje týkajúce sa transparentnosti a štandardov kvality komerčnej komunikácie alebo presnosti, dôveryhodnosti alebo pravdivosti poskytovaného obsahu;

W. keďže niektoré členské štáty síce začali kvalifikovať influencerov vrátane finfluencerov ako audiovizuálne mediálne služby na požiadanie podľa smernice o audiovizuálnych mediálnych službách, celkové legislatívne prostredie týkajúce sa influencerov v rámci EÚ sa líši;

X. keďže dôveryhodnosť, inkluzívnosť a transparentnosť digitálnej komunikácie finfluencerov sú kľúčové podmienky pre zachovanie dôvery verejnosti v ich prácu;

Y. keďže sa ako primárny zdroj finančných informácií čoraz viac používajú krátkoformátové digitálne médiá, ktorým môže chýbať kontext alebo overenie;

Z. keďže posilňovanie a stimulovanie účasti na retailovom trhu je nevyhnutné na dosiahnutie pokroku v únii úspor a investícií v EÚ a na zlepšenie dlhodobého finančného zabezpečenia a prosperity všetkých Európanov pri súčasnom znižovaní nerovností;

***Finančná gramotnosť ako spoločné úsilie a spoločná zodpovednosť***

1. chápe, že podpora finančnej gramotnosti a vykonávanie programov a iniciatív v oblasti finančnej gramotnosti v celej Európe je kľúčovou a horizontálnou prioritou EÚ a jej členských štátov a dôležitou podmienkou na zaručenie rovnakých finančných príležitostí pre jej občanov, keďže súčasná nízka úroveň finančnej gramotnosti oslabuje konkurencieschopnosť EÚ, zvyšuje nerovnosti a bráni retailovým investíciám v reálnej ekonomike a jej produktivite, poškodzuje medzigeneračnú spravodlivosť, pripravuje podniky, najmä MSP, o dobre informovanú investorskú základňu a vážne ohrozuje odolnosť, blahobyt a nezávislosť domácností, pričom spomaľuje schopnosť retailových investícií plne využívať kapitálové trhy a zvyšuje zraniteľnosť občanov voči online podvodom a zavádzajúcej reklame;

2. zdôrazňuje, že lepšia finančná gramotnosť a chápanie finančného sektora a finančných inštitúcií nepriamo prispievajú k finančnej stabilite; zdôrazňuje, že lepšia finančná gramotnosť umožní občanom prijímať informovanejšie rozhodnutia o svojich výdavkoch, úsporách, dôchodkoch, investíciách a finančnom plánovaní do budúcnosti, čím prispieva k hospodárskej bezpečnosti;

3. potvrdzuje, že zlepšenie finančnej gramotnosti môže podporiť rast EÚ a pomôcť zvýšiť súkromné investície, čím sa doplní osobitná investičná stratégia podporená udržateľným verejným financovaním s cieľom nasmerovať potrebné investície tak, aby sa zvyšovala produktivita EÚ, podporovala zelená a digitálna transformácia, posilňovala bezpečnosť a priemyselná suverenita EÚ a aby sa vytvárali kvalitné pracovné miesta;

4. nabáda členské štáty, aby aktualizovali odporúčanie Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie[3] s cieľom označiť finančnú gramotnosť za nezávislú kľúčovú kompetenciu;

---

[3] Odporúčanie Rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie (Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1).

5. domnieva sa, že opatrenia prijaté na úrovni členských štátov, ktoré sú vhodne koordinované s Komisiou, sa ukázali ako najúčinnejšie pri podpore účasti retailových investorov na kapitálových trhoch, a to aj prostredníctvom dôchodkových systémov; domnieva sa, že posilnenie postavenia retailových investorov pri rozhodovaní o tom, ako a kde rozdeliť svoje úspory tým, že sa zlepší ich finančná gramotnosť, môže podporiť väčšiu účasť na trhu;

6. zdôrazňuje, že finančné vzdelávanie síce je primárnym nástrojom na priame riešenie finančnej gramotnosti, ale musí byť doplnené nevyhnutnými regulačnými ochrannými opatreniami a proaktívnymi opatreniami sektora finančných služieb vrátane ochrany spotrebiteľa a predchádzania podvodom;

7. zdôrazňuje rastúcu digitalizáciu finančného sektora a potrebu digitálnych zručností ako základnej súčasti alebo doplnku finančného vzdelávania; v tejto súvislosti konštatuje, že treba dôsledne aktualizovať nástroje finančného vzdelávania s cieľom zohľadniť digitálny pokrok;

8. nabáda členské štáty, aby začlenili vekovo primerané projekty finančnej gramotnosti do školských osnov na všetkých stupňoch formálneho vzdelávania ako doplnok k digitálnemu a mediálnemu vzdelávaniu a súbežne s formálnymi programami, a aby zároveň podporovali iniciatívy na podporu učiteľov; nabáda preto na vytvorenie sietí odbornej prípravy učiteľov podporovaných EÚ s cieľom presadiť konzistentné a kvalitné metódy výučby finančnej gramotnosti v celej EÚ, ktoré vychádzajú z najlepších postupov členských štátov; zdôrazňuje, že členské štáty, ktoré začleňujú finančné vzdelávanie do vnútroštátnych učebných osnov, patria medzi štáty s najlepšími výsledkami v prieskumoch finančnej gramotnosti EÚ;

9. nabáda členské štáty, aby realizovali vzdelávacie iniciatívy primerané všetkým etapám života s cieľom posilniť celoživotné vzdelávanie; chápe, že tieto iniciatívy by mali byť v súlade s dôležitými míľnikmi v živote, ako je dokončenie konkrétnych stupňov formálneho vzdelávania, kúpa prvého bývania alebo blížiaci sa odchod do dôchodku, aby sa maximalizoval vplyv týchto iniciatív;

10. zdôrazňuje význam ochrany zásad nezávislosti a transparentnosti pri podpore opatrení alebo iniciatív v oblasti finančného vzdelávania;

11. navrhuje vytvorenie európskeho rámca pokročilých finančných zručností pre dospelých ako rozšírenie existujúceho spoločného rámca, s modulmi o osobnom finančnom plánovaní, porovnávaní produktov, riziku a diverzifikácii a udržateľných investíciách, s využitím vnútroštátnych vzdelávacích platforiem;

12. nabáda členské štáty, aby vhodnými politickými opatreniami stimulovali dopyt po programoch finančného vzdelávania,

celoživotného vzdelávania a zlepšovania finančnej prosperity ponúkaných na pracovisku s cieľom zlepšiť informované rozhodovanie, najmä pokiaľ ide o dôchodky, strednodobé a dlhodobé sporenie a investovanie, doplnkové dôchodkové zabezpečenie a spravovanie osobných financií; v tejto súvislosti zdôrazňuje úlohu občianskej spoločnosti, najmä organizácií retailových investorov a príslušných sociálnych partnerov pri podpore a vykonávaní týchto opatrení, ako aj potrebu účinnej komunikácie s občanmi o ich dôchodkoch a očakávanom príjme;

13. naliehavo vyzýva členské štáty, aby sa zapájali do testov finančnej gramotnosti pre mládež Programu pre medzinárodné hodnotenie žiakov (PISA) OECD, a aby zaviedli pravidelné prieskumy pre dospelých; opakuje, že finančná gramotnosť je koncepcia založená na výsledkoch a že národné stratégie by mali mať jasné a merateľné ukazovatele pokroku, pričom by mali vychádzať zo súboru nástrojov OECD/INFE na meranie finančnej gramotnosti a finančného začlenenia[4]; okrem toho konštatuje, že nastavenie cieľov a výsledkov by malo podnietiť vnútroštátnu zodpovednosť za stratégie; odporúča Komisii a členským štátom začleniť do stratégií finančnej gramotnosti určitú mieru flexibility, aby sa mohli prispôsobovať podľa zistení prípadného posúdenia účinnosti;

14. opakuje potrebu vypracovania prispôsobených iniciatív zameraných na komunity a odmieta koncepciu jediného univerzálneho riešenia; konštatuje, že tieto iniciatívy by mali vychádzať z vnútroštátnych opatrení a zohľadňovať odlišné úrovne finančnej gramotnosti v rôznych kontextoch a pomôcť tak zvyšovať finančné znalosti všeobecnejšie a dôslednejšie; poukazuje na situáciu žien, mladých ľudí, starších ľudí, osôb so zdravotným postihnutím a poruchami a ľudí z vidieckych oblastí a upozorňuje, že treba mobilizovať sociálnych partnerov, odborové zväzy, organizácie retailových investorov, obchodné komory, FinTech, siete MSP a hnutia občianskej spoločnosti, ako aj odvetvie finančných služieb pri spoločnom úsilí o reakciu na takéto osobitné potreby a o rozvoj konkrétnych projektov, ktoré budú čo najbližšie k občanom a komunitám, a to najmä k občanom, ktorí sú menej finančne gramotní, a preto sú viac vystavení finančným otrasom a zraniteľnejší voči finančným podvodom; vyzýva na špecializované a cielené programy pre najzraniteľnejšie skupiny vrátane skupín mimo formálneho vzdelávania;

15. konštatuje, že mladí ľudia sú vystavení finančným službám, reklame na ne a ich ponuke v čoraz nižšom veku viacerými kanálmi,

---

4 *OECD/INFE Toolkit for Measuring Financial Literacy and Financial Inclusion 2022* (Súbor nástrojov na meranie finančnej gramotnosti a finančného začlenenia 2022, OECD Publishing, Paríž, 2022.

konkrétne cez sociálne médiá, čo poukazuje na potrebu podporovať finančnú gramotnosť od raného veku;

16. upozorňuje na potrebu cieleného vzdelávania o online finančných podvodoch vrátane pyramídových schém, schém pump and dump a podvodných investičných komunít; zdôrazňuje, že vzhľadom na rozsiahlu finančnú zraniteľnosť treba zvýšiť informovanosť o rizikách spojených so zadlženosťou;

17. požaduje opatrenia na posilnenie finančnej gramotnosti a podnikateľských zručností ľudí, ktorí začínajú podnikať, s osobitným dôrazom na podnikateľov zo znevýhodneného prostredia vrátane podnikateľov mimo tradičného vzdelávacieho systému;

18. nabáda členské štáty, aby umožnili a podporovali systémy mikrocertifikátov pre sprostredkovateľov vzdelávania dospelých (komunitných lídrov, sociálnych pracovníkov, zástupcov odborov);

19. vyzýva Komisiu, aby rozšírila akcie programu Erasmus+ zamerané na vzdelávanie dospelých a príslušné zložky programu Digitálna Európa s cieľom pomôcť členským štátom navrhnúť kurzy digitálnej gramotnosti a finančnej gramotnosti primerané veku a zabezpečiť, aby starší občania a iní zraniteľní dospelí mohli bezpečne využívať online bankovníctvo, platby mobilom a digitálne komunikačné kanály;

20. zdôrazňuje, že nízkymi úrovňami finančnej gramotnosti sú naďalej neprimerane postihované ženy, pričom 60 % Európanov, ktorí dosiahli nízke hodnotenie finančnej gramotnosti, sú ženy; zdôrazňuje preto, že treba odstrániť rozdiel vo finančnej gramotnosti aj v odmeňovaní žien a mužov, aby sa zlepšilo ekonomické postavenie žien a zabezpečila ich úplná účasť v spoločnosti; vyzýva EÚ a členské štáty, aby zaručili, že ženy budú mať prístup k nástrojom, zdrojom a príležitostiam potrebným na prosperovanie, najmä v odvetviach, v ktorých sú aj naďalej nedostatočne zastúpené;

21. konštatuje, že finančné vzdelávanie študentov a mladých dospelých môže tiež zlepšiť finančné znalosti tých, ktorí sú súčasťou ich bezprostredného okruhu, čo naznačuje potenciálny multiplikačný účinok spojený s finančným vzdelávaním zameraným na mladších ľudí;

22. zdôrazňuje, že finančná gramotnosť si vyžaduje prístup k financiám, a preto vyzýva príslušné vnútroštátne a európske orgány, najmä orgány dohľadu, aby presadzovali existujúce právne predpisy s cieľom zabezpečiť, aby finančné nástroje na trhu boli ľahko dostupné, s primeraným rizikom a zaujímavé z daňového hľadiska a aby sa všetky potrebné informácie o podmienkach ich používania poskytovali transparentne a zrozumiteľne;

23. chápe, že súčasný právny rámec pre finančné služby je napriek tomu, že je zameraný na zlepšenie transparentnosti, ochrany a zverejňovania informácií, často príliš zložitý na to, aby podporoval skutočne informované rozhodnutia priemerného človeka; uznáva potrebu dosiahnuť, aby občania EÚ rozumeli finančným produktom, a zdôrazňuje, že iniciatívy v oblasti finančného vzdelávania nemôžu nahradiť potrebu silného rámca ochrany investorov;

24. zdôrazňuje význam a pridanú hodnotu verejnej podpory, najmä vhodnými daňovými politikami, iniciatív v oblasti finančnej gramotnosti podporovaných poskytovateľmi finančných služieb a zainteresovanými stranami z odvetvia;

25. uznáva podniky EÚ ako kľúčových aktérov v komplexnom prístupe k zvyšovaniu finančnej gramotnosti v EÚ a ako relevantných prispievateľov k finančnému zdraviu občanov;

26. zdôrazňuje, že v kontexte iniciatív EÚ alebo vnútroštátnych iniciatív na podporu finančnej gramotnosti by sa mali uprednostniť tie, ktoré sú zamerané na regióny so slabým hospodárskym rastom, nízkou úrovňou úspor a značnými dlhmi v dôsledku spotrebiteľských úverov, kde sú domácnosti vystavené väčšiemu riziku nadmernej zadlženosti;

27. zdôrazňuje, že posilnenie finančnej gramotnosti nie je možné bez lepšieho prístupu občanov k financiám; vyzýva na vytvorenie prístupnejších finančných nástrojov pre všetkých občanov, najmä tých, ktorí hľadajú príležitosť prvej investície; žiada, aby sa presadzovali existujúce právne predpisy s cieľom zabezpečiť, aby boli finančné nástroje jednoducho prístupné, a aby sa občanom transparentne a zrozumiteľne poskytovali potrebné informácie; víta v tejto súvislosti návrh Komisie týkajúci sa sporiacich a investičných účtov ako podporného opatrenia na vytváranie lepších finančných príležitostí pre občanov, ktorí by chceli investovať, a vyzýva, aby takéto nástroje boli k dispozícii vo všetkých členských štátoch ako súčasť rámca zameraného na zavedenie kultúry investovania v EÚ;

28. navrhuje vytvorenie dobrovoľnej celoeurópskej siete zainteresovaných strán a príslušných orgánov na vnútroštátnej aj európskej úrovni, ktorá by rozvíjala konkrétne prierezové a komplexné riešenia na zvýšenie úrovne finančnej gramotnosti a priniesla by dlhodobé zmeny správania v oblastiach, ako je zostavovanie rozpočtu, úspory a výber vhodných produktov vrátane výskumu súčasných rozdielov v znalostiach; zdôrazňuje, že táto sieť by mala mať technický charakter, bez politického a komerčného zasahovania a mala by mať transparentnú štruktúru riadenia; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že treba zabrániť vytvoreniu stálych byrokratických štruktúr a udržiavať nákladné externé poradenské služby na minimálnej úrovni s cieľom poskytnúť zdroje dostupné pre služby a projekty priamo zamerané na občanov EÚ;

29. víta záväzok Komisie organizovať pravidelné semináre s cieľom podporiť podobnú celoeurópsku sieť a komunitu odborníkov z praxe v oblasti finančnej gramotnosti zo súkromného sektora a neziskových organizácií; zdôrazňuje, že najlepšie postupy, kódexy správania a hlavné zásady finančnej gramotnosti by sa nemali vyvíjať izolovane; naliehavo preto vyzýva Komisiu, aby zvážila zapojenie vládnych agentúr a príslušných vnútroštátnych orgánov do tejto komunity na príležitostnom či stálom základe;

30. zdôrazňuje, že investície do finančnej gramotnosti prinášajú vysoké výnosy v kontexte hospodárskeho rastu a posilňovania individuálnych, podnikateľských a verejných financií; víta preto pilotný projekt v oblasti finančnej gramotnosti, ktorý bol nedávno schválený ako súčasť rozpočtu EÚ na rok 2026;

31. zdôrazňuje, že všetky stratégie na úrovni členských štátov aj EÚ by sa mali vypracúvať a vykonávať v koordinácii s verejnými orgánmi, občianskymi organizáciami, univerzitami, odborovými zväzmi a súkromnými zainteresovanými stranami; zdôrazňuje, že opatrenia vypracované národnými vládami a Komisiou by mali zohľadňovať postavenie účastníkov trhu;

32. vyzýva členské štáty, aby do svojich stratégií finančného začleňovania zaradili ukazovatele finančnej gramotnosti a aby podporovali sporenie a súkromné investovanie inovatívnymi právnymi a administratívnymi nástrojmi;

33. vyzýva Radu, aby vydala odporúčanie, v ktorom stanoví spoločné zásady a minimálne normy finančného vzdelávania v duchu prístupu, ktorý zahŕňa spoluprácu medzi verejným sektorom a súkromnými subjektmi; navrhuje, aby referenčný bod EÚ pre zostavovanie osvedčených postupov, výskum a nástroje automaticky zahŕňal príspevky univerzít, organizácií občianskej spoločnosti, think-tankov a finančných subjektov, ktoré už podporujú iniciatívy s dobrými výsledkami;

***Finančná gramotnosť ako základný kameň únie úspor a investícií***

34. víta oznámenie Komisie z 30. septembra 2025 o stratégii EÚ v oblasti finančnej gramotnosti a berie na vedomie jej štyri piliere, pričom zdôrazňuje, že na takúto dôležitú iniciatívu treba vo vhodných prípadoch čo najskôr nadviazať konkrétnymi opatreniami;

35. víta zámer Komisie viesť rozsiahlu komunikačnú kampaň a kampaň na sociálnych médiách o finančnej gramotnosti, ako sa stanovuje v Stratégii EÚ v oblasti finančnej gramotnosti; domnieva sa, že takáto kampaň by mala byť trvalá, viacjazyčná a celounijná, vypracovaná v spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi, verejnoprávnymi vysielateľmi, kultúrnymi sieťami a nezávislými organizáciami na overovanie faktov a zameraná na odhaľovanie finančných dezinformácií, podporu bezpečného správania na internete a upozorňovanie občanov, najmä

mladých a starších ľudí, na prevládajúce online finančné podvody; domnieva sa, že príslušné vnútroštátne orgány by mali robiť cielenú osvetu v sociálnych a tradičných médiách na posilnenie povedomia a zlepšenie finančnej gramotnosti;

36. pripomína, že Európska rada požiaduje rýchle opatrenia, počnúc školami, na posilnenie finančných znalostí v spoločnosti; zdôrazňuje, že cieľom novej Stratégie EÚ v oblasti finančnej gramotnosti a jej opatrení je výrazne zlepšiť úroveň finančného vzdelávania v celej Európe s tým, že by sa mali využívať ako nástroj na podporu hospodárskeho rastu a konkurencieschopnosti, ako aj finančnej rovnosti a rovnakých príležitostí;

37. konštatuje, že stratégia Komisie v oblasti finančnej gramotnosti ako súčasť únie úspor a investícií sa zameriava na konkurencieschopnosť a uvoľňovanie úspor a investícií, ale zdôrazňuje, že by mala zahŕňať aj podporu rovnakých príležitostí a posilnenie finančného postavenia všetkých občanov; žiada o konkrétne opatrenia pre občanov, najmä ľudí v najzraniteľnejších situáciách, aby mohli tvoriť, spravovať a zhodnocovať svoj majetok; naliehavo vyzýva, aby sa k finančnej gramotnosti pristupovalo komplexne a rozšíriť jej využitie ako nástroja na podporu hospodárskeho rastu a konkurencieschopnosti, ako aj finančnej rovnosti a rovnosti príležitostí;

38. zdôrazňuje, že je dôležité, aby vnútroštátne stratégie a stratégie EÚ v oblasti finančnej gramotnosti vychádzali z relevantných dôkazov a analýz a aby boli prispôsobené osobitným charakteristikám každej jurisdikcie; pripomína potrebu systematického monitorovania a hodnotenia finančnej gramotnosti s cieľom poskytnúť porovnateľné údaje na posúdenie pokroku v priebehu času, a zdôrazňuje, že je nevyhnutné poučiť sa z najlepších postupov v jednotlivých členských štátoch;

39. vyzýva Komisiu, aby zahrnula podnikanie do rozsahu stratégie finančnej gramotnosti a do súboru nástrojov pre členské štáty na zlepšenie koordinácie v tomto smere;

40. podporuje cieľ vypracovať akčný plán EÚ v oblasti online finančných podvodov a pripomína, že treba riešiť vysoké počty finančných podvodov primeranými preventívnymi a zmierňujúcimi opatreniami na úrovni regulácie, dohľadu a správy;

41. zdôrazňuje, že úsilie treba zamerať na dôchodkovú gramotnosť s cieľom prispieť k dôchodkovému zabezpečeniu občanov v EÚ a zaručiť, aby si občania EÚ uvedomovali význam verejných zákonných dôchodkov, zamestnaneckých dôchodkov a produktov doplnkového dôchodkového sporenia; pripomína význam poistných a dôchodkových produktov ako kanálov sporenia prospešných pre finančné zdravie a bezpečnosť občanov, ako aj pre

konkurencieschopné kapitálové trhy, čím sa podporí rozvoj únie úspor a investícií;

42. vyzýva Komisiu a európske orgány dohľadu, aby udržiavali, rozširovali a pravidelne aktualizovali prístupný archív EÚ s možnosťou vyhľadávania s iniciatívami EÚ a vnútroštátnymi iniciatívami v oblasti finančného vzdelávania, ako sa uvádza v oznámení Komisie, vrátane najlepších postupov týkajúcich sa programov na pracovisku, projektov zameraných na zapojenie mládeže a komunitných prístupov s cieľom podporiť šírenie praktík, ktoré sa osvedčili v členských štátoch; zdôrazňuje, že tento archív by mal vychádzať z existujúcich platforiem a infraštruktúry a mal by čo najviac využiť pákový efekt existujúcich vnútroštátnych a súkromných zdrojov, aby sa predišlo duplicitnej práci, ktorá by viac zaťažovala rozpočet EÚ; zdôrazňuje, že sa treba zamerať na kvalitu a porovnateľnosť dostupných informácií; trvá na tom, že tento archív musí mať vyhradený oddiel so zdrojmi o kybernetickej bezpečnosti a prevencii online podvodov vytvorený v spolupráci s vnútroštátnymi agentúrami pre kybernetickú bezpečnosť; zdôrazňuje, že archív by mal obsahovať aj inovatívne a osvedčené iniciatívy z tretích krajín, ktoré by mohli slúžiť ako koncepcia pre opatrenia EÚ a zároveň by boli nákladovo účinné a zúčastneným zainteresovaným stranám by neprinášali zbytočnú administratívnu záťaž;

43. zdôrazňuje, že projekty finančnej gramotnosti, ktoré financuje alebo spolufinancuje EÚ alebo ktoré riadia verejné orgány, by mali byť podporené prísnymi nástrojmi posudzovania, v relevantných prípadoch vrátane *ex post* hodnotení alebo dotazníkov na posúdenie rozvoja finančných znalostí príjemcov vzdelávania v oblasti finančnej gramotnosti a v rozsahu, v akom sa zmenili ich finančné návyky;

44. vyzýva Komisiu, aby do konca roka 2027 podala správu o prijatí a účinnosti stratégie v oblasti finančnej gramotnosti s informáciami rozčlenenými na úrovni členských štátov a vo vhodných prípadoch podľa cieľovej oblasti vrátane výsledkov siete ambasádorov, navrhovaného kódexu správania a celounijnej komunikačnej kampane a v prípade potreby navrhla ďalšie opatrenia; vyzýva Komisiu, aby predložila tieto zistenia Európskemu parlamentu; vyzýva Komisiu, aby každé tri roky uverejňovala správu o pokroku v tejto oblasti a/alebo prieskum Eurobarometra o finančnej gramotnosti;

45. uznáva, že finančnú gramotnosť možno čerpať z mnohých zdrojov a že existencia mnohých prístupov je prospešná; uznáva takisto, že ľudia už objavujú príležitosti retailového investovania pomocou produktov, ktoré sa jednoducho používajú, napríklad fondy obchodované na burze, a to často cez online portály alebo digitálne aplikácie; zdôrazňuje hodnotu zvýšenej účasti retailových investorov na finančnom trhu pre spoločnosť a individuálne finančné zabezpečenie za predpokladu, že je ich zapojenie informované; víta

napredovanie ku kultúre investovania u občanov EÚ, ktoré je čiastočne stimulované médiami a online zapojením, a vyzýva na jeho zrýchlenie;

46. víta záväzok Komisie napredovať k regulačnému zjednodušeniu a očakáva, že jej úsilie v tejto oblasti prinesie menšiu zložitosť finančných produktov a zároveň zaručenie vysokej miery ochrany investorov; žiada Komisiu, aby uplatňovala zásady stratégie finančnej gramotnosti, ako aj zásady proporcionality, subsidiarity a analýzy založenej na dôkazoch v kontexte možných iniciatív týkajúcich sa regulačných rámcov v oblasti bankovníctva, finančných trhov alebo poisťovníctva, aby boli finančné produkty transparentnejšie a aby im koncoví používatelia ľahšie rozumeli, a to bez oslabenia existujúcich noriem ochrany spotrebiteľov a investorov; považuje za dôležité, aby sa tieto zásady zvážili aj v plánovanom vzdelávacom balíku, ktorý sa očakáva v pracovnom programe Komisie na rok 2026;

47. zdôrazňuje potrebu systematickej súdržnosti politík v oblasti finančnej gramotnosti, pravidiel ochrany retailových investorov, európskeho plánu pre sporiace a investičné účty, iných iniciatív v rámci únie úspor a investícií a regulácie bankového a finančného trhu s cieľom zaručiť ochranu spotrebiteľov a zabezpečiť občanom ponuku transparentných a zároveň ľahko dostupných finančných produktov s primeraným rizikom;

48. zdôrazňuje, že finančná gramotnosť musí zahŕňať aj zručnosti v oblasti kybernetickej bezpečnosti vrátane rozpoznávania pokusov o phishing, online podvodov a podvodov generovaných AI, a vyzýva Komisiu, aby prepojila svoje stratégie finančnej gramotnosti a kybernetickej bezpečnosti koordinovanými kampaňami na zvyšovanie informovanosti verejnosti;

49. podporuje zavedenie každoročného Európskeho dňa finančného vzdelávania na podporu prebiehajúcich iniciatív na zvyšovanie informovanosti v nadväznosti na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru zo 16. júla 2025 s názvom Finančná gramotnosť a vzdelávanie Európanov;

50. opakuje svoju výzvu na dosiahnutie systematického súlad s legislatívnymi nástrojmi nad rámec finančných služieb a sektora a bankovníctva a zdôrazňuje, že je dôležité zaručiť, aby sa otázky finančnej gramotnosti zohľadňovali v kontexte budúceho aktu o digitálnej spravodlivosti a presadzovania aktu o digitálnych službách, aby povinnosti online platforiem a pravidlá spotrebiteľského práva podporovali výsledky finančnej gramotnosti a bezpečné cesty digitálnych investícií;

51. poukazuje na to, že digitálna revolúcia, ktorú prináša AI, ponúka príležitosť kombinovať finančné vzdelávanie s digitálnou gramotnosťou, keďže finančné vzdelávanie sa dá personalizovať

pomocou umelej inteligencie a rôznych digitálnych nástrojov; vyzýva Komisiu, aby v správe, ktorá sa má predložiť Európskemu parlamentu, preskúmala potenciál, riziká a obmedzenia AI pri podpore finančnej gramotnosti vrátane personalizovaných vzdelávacích nástrojov založených na AI prispôsobených rôznym potrebám používateľov a pri využívaní technológií AI na odhaľovanie podvodov, vysoko falošného obsahu a iných hrozieb generovaných AI;

52. zdôrazňuje, že AI môže podporiť rozšírenie cenovo dostupného finančného poradenstva, umožniť automatizovanú personalizovanú tvorbu portfólia, rozšíriť programy finančného vzdelávania a podporiť poskytovanie na mieru šitých podnetov na podporu správania optimalizovaného na finančné ciele jednotlivca; poukazuje na to, že nástroje AI môžu predstavovať aj významné riziká v závislosti od toho, ako ich používajú finfluenceri; vyzýva Komisiu, aby dôsledne zvážila spôsob riešenia vplyvu AI v tejto oblasti a aby zmiernila možné riziká, aj tie, ktoré súvisia s používaním osobných údajov;

53. nabáda Komisiu, aby začlenila vnútroštátne systémy porovnávania sporiacich a investičných účtov do porovnávacieho mechanizmu EÚ s kalkulačkami na porovnávanie so započítaním všetkých poplatkov a vizuálnymi vysvetlivkami aspektov, ako sú okrem iného riziko a návratnosť, zložené úročenie, inflácia a poplatky;

54. v tejto oblasti zdôrazňuje, že prenosnosť sporiacich a investičných účtov medzi poskytovateľmi a cezhranične je dôležitá, aby sa naplnili ciele únie úspor a investícií a zvýšila finančná informovanosť a gramotnosť; v tejto súvislosti chápe, že prenosnosť sporiacich a investičných účtov EÚ by mala byť nízkonákladová a nemala by viesť k zdaniteľným udalostiam;

55. vyzýva Komisiu, aby dôkladne vyhodnotila možnosť predloženia komplexnej správy s cieľom identifikovať potrebu a pridanú hodnotu možných cielených legislatívnych iniciatív na prispôsobenie základných právnych predpisov politickým cieľom zlepšenia finančnej, digitálnej, dátovej a mediálnej gramotnosti a ich zjednodušenie;

56. zdôrazňuje význam iniciatív a obsahu v oblasti finančnej gramotnosti aj pri riešení vplyvu investícií stimulovaných normami sociálnej zodpovednosti podnikov, konkrétne environmentálnymi a sociálnymi normami a normami v oblasti správy a riadenia, na reálnu ekonomiku a ich širšej hodnoty pre spoločnosť;

57. zdôrazňuje potenciálnu pridanú hodnotu projektov v oblasti finančnej gramotnosti, digitálneho vplyvu a ochrany retailových investorov v rámci programu Horizont Európa v súlade s potrebou prilákať do EÚ svetové talenty v oblasti behaviorálnych financií;

58. zdôrazňuje, že je dôležité začleniť komplexné informácie o kryptoaktívach založené na dôkazoch do iniciatív v oblasti finančného vzdelávania;

***Zodpovednosť finfluencerov a digitalizácie za zlepšenie finančnej gramotnosti v Európe***

59. zdôrazňuje rastúcu úlohu finfluencerov ako sprostredkovateľov finančných informácií, ktorí často oslovujú mladé a dovtedy zanedbávané skupiny publika; vníma ich potenciál zlepšiť finančnú gramotnosť, ale pripomína, že musia dodržiavať existujúce pravidlá finančnej podpory a ochrany spotrebiteľa a mať väčšiu zodpovednosť voči svojmu publiku; uznáva rastúci význam finfluencerov ako hlavných nástrojov obchodnej komunikácie o finančných alebo investičných službách pre určité skupiny;

60. chápe, že obsah sociálnych médií poskytuje verejnosti prístupný tok informácií, a zdôrazňuje, že cieľom akýchkoľvek iniciatív v oblasti finančnej gramotnosti by mala byť podpora zodpovednej a dostupnej výmeny poznatkov, a nie obmedzovanie tvorivosti alebo dosahu finfluencerov;

61. opakuje, že existuje jasný rozdiel medzi finfluencermi, ktorí pôsobia transparentne, t. j. tými, ktorí oznamujú konflikty záujmov a poskytujú vzdelávací obsah, a jednotlivcami, ktorí využívajú finančné vzdelávanie ako zásterku, konajú podvodne alebo so zlým úmyslom, propagujú nepovolené produkty alebo poskytujú nekvalifikované poradenstvo, a to aj priamym zasielaním správ ľuďom alebo zasielaním odkazov na skupinové správy, na podporu špekulatívnych produktov a stávkových služieb alebo služieb v oblasti hazardných hier, často v rozpore s pravidlami EÚ o klamlivej reklame a ochrane spotrebiteľa; uznáva, že hlavná činnosť niektorých z týchto finfluencerov je často založená na prilákaní pozornosti a že to môže viesť k podpore vysokorizikových špekulatívnych produktov nevhodných pre retailových investorov, čo si vyžaduje osobitný prístup vnútroštátnych orgánov a orgánov EÚ; zdôrazňuje preto, že v tejto oblasti treba účinne cezhranične presadzovať právne predpisy EÚ a podčiarkuje úlohu siete spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa pri zabezpečovaní tohto presadzovania;

62. nabáda komunitu finfluencerov, aby absolvovala finančnú odbornú prípravu, ktorá im umožní vytvárať nezávislý obsah a overovať pravdivosť informácií; nabáda členské štáty, aby finfluencerom ponúkali odbornú prípravu o právnych povinnostiach a základoch finančného vzdelávania, ktorú poskytujú verejné orgány a akreditovaní poskytovatelia;

63. konštatuje, že zatiaľ čo finanční poradcovia podliehajú prísnym regulačným požiadavkám, finfluenceri môžu dnes prakticky pôsobiť ako online finanční poradcovia a nepodliehať žiadnemu osobitnému

regulačnému rámcu, takže majú voľné pole pôsobnosti v šírení svojich zavádzajúcich praktík; v tejto súvislosti konštatuje, že zmeny by sa zaviedli navrhovanou smernicou, ktorou sa menia smernice (EÚ) 2009/65/ES, 2009/138/ES, 2011/61/EÚ, 2014/65/EÚ a (EÚ) 2016/97, pokiaľ ide o pravidlá EÚ na ochranu retailových investorov (súhrnná smernica o stratégii v oblasti retailových investícií), ktorej cieľom je riešiť riziká, ktoré pre retailových investorov predstavujú finfluenceri, a to uložením povinností finfluencerom a spoločnostiam poskytujúcim finančné služby, ktoré využívajú služby finfluencerov; konštatuje však, že niektorí finfluenceri nie sú najatí finančnými inštitúciami, ktorým bolo udelené povolenie, ani neponúkajú povolené finančné produkty alebo poradenstvo, a preto nepatria do pôsobnosti dohľadu príslušných orgánov;

64. nabáda Komisiu, aby do nadchádzajúceho európskeho kódexu správania pre súkromné a neziskové organizácie výslovne zahrnula finfluencerov a platformy s finančným obsahom, a to prostredníctvom dobrovoľnej pečate pre tvorcov, ktorí dodržiavajú predpisy, aby sa stanovili spoločné minimálne požiadavky na transparentnosť, riadenie konfliktov záujmov a kvalitu poskytovaných informácií; zdôrazňuje význam povinností a etických noriem pre finfluencerov, ako aj pre značky, ktoré s nimi spolupracujú, vzhľadom na ich možný vplyv na finančnú situáciu ich publika;

65. upozorňuje, že v existujúcom právnom rámci musia finanční sprostredkovatelia dodržiavať súlad s opatreniami, ktorých cieľom je zabezpečiť vysoké úrovne ochrany investorov; okrem toho konštatuje, že neoddeliteľnou súčasťou toho sú povinné opatrenia, a s nimi súvisiace investície, zamerané na odborné znalosti finančných poradcov; konštatuje, že dosiahnutou dohodou o aktualizovanej stratégii pre retailové investovanie sa zavedie požiadavka písomnej dohody medzi finfluencermi a investičnými spoločnosťami, čím sa zlepší transparentnosť a ochrana retailových investorov;

66. zdôrazňuje potrebu jasného a účinného rámca, prostredníctvom ktorého môžu príslušné vnútroštátne orgány monitorovať finfluencerov a vykonávať nad nimi dohľad, chrániť spotrebiteľov pred mylnými informáciami a konfliktmi záujmov a zachovať dôveru v online finančné vzdelávanie;

67. vyzýva online platformy, aby transparentne informovali spotrebiteľov o rizikách spojených s rizikovejšími finančnými nástrojmi, napríklad upozorneniami na riziká, a aby zaviedli nástroje na rozpoznávanie reklamy na označovanie komerčného obsahu; odporúča zaviesť rýchle a účinné vzdelávacie nástroje začlenené do sponzorovaného obsahu, ktoré budú v súlade s kompetenčnými rámcami EÚ/OECD a budú odkazovať na dôveryhodné verejné zdroje;

68. zdôrazňuje význam účinného dohľadu a presadzovania právneho rámca EÚ, najmä aktu o digitálnych službách a smernice o

audiovizuálnych mediálnych službách, pokiaľ ide o komerčnú komunikáciu online z hľadiska ochrany blahobytu spotrebiteľov a zníženia rizík finančnej ujmy online;

69. vyzýva platformy, aby naďalej podporovali významné a legitímne vzdelávacie kanály v oblasti finančnej gramotnosti, a zdôrazňuje zodpovednosť platforiem identifikovať a zmierňovať riziká zavádzajúceho obsahu a online podvodov, a to aj zavádzaním inovačných prvkov pri označovaní obchodnej komunikácie, riešení varovania pred rizikom a zrýchlených postupov oznamovania a prijímania opatrení proti nezákonnému alebo jasne škodlivému obsahu; konštatuje, že je dôležité zachovávať regulačný rámec, ktorý zostáva flexibilný a schopný zaznamenať nové trendy na finančných trhoch, čím sa zabezpečí, aby regulačné reakcie držali krok s vývojom v reálnom svete vrátane vývoja v súvislosti so sociálnymi médiami a finfluencermi;

70. naliehavo vyzýva platformy, aby zlepšili identifikáciu a zaobchádzanie s obsahom, ktorý by mohol podporovať pyramídové systémy alebo iné potenciálne klamlivé praktiky zamerané na neskúsených retailových investorov; zdôrazňuje potrebu rýchleho a povinného zásahu platforiem s cieľom odstrániť zavádzajúci alebo podvodný obsah s jasnými dôsledkami pre influencerov zapojených do takýchto činností;

71. zdôrazňuje potrebu, aby vzdelávacie programy pre finančných influencerov zabezpečili, aby títo influenceri plne chápali platné právne rámce, etické normy, povinnosti týkajúce sa transparentnosti a zverejňovania informácií, a že je dôležité jasne a vyvážene informovať o výhodách aj rizikách produktov alebo služieb, ktoré propagujú; ďalej vyzýva členské štáty, aby podporili odbornú prípravu finfluencerov v oblasti právnych predpisov a etických noriem, ktoré musia dodržiavať pri propagácii finančných produktov;

72. zdôrazňuje sociálnu zodpovednosť finfluencerov vzhľadom na ich schopnosť zvýšiť dosah na nové publikum a ich príspevok k zvyšovaniu úrovne finančnej gramotnosti; vyzýva preto týchto digitálnych aktérov, aby prispeli k vytvoreniu európskej stratégie v oblasti finančnej gramotnosti a aby sa zúčastňovali na podujatiach a iniciatívach podporovaných Komisiou a/alebo členskými štátmi pri súčasnom dodržiavaní najvyšších noriem nezávislosti a transparentnosti a pravidiel nezaujatej finančnej propagácie;

73. vyhlasuje, že je ochotný pomôcť pri posudzovaní pridanej hodnoty usmernení EÚ týkajúcich sa komunikácie finfluencerov vzhľadom na potenciálne negatívny vplyv propagovania rizikových produktov a neovereného či zavádzajúceho poradenstva, ktoré ponúkajú niektorí aktéri bez toho, aby bola riadne vyvodená zodpovednosť;

74. upozorňuje, že ak si finfluenceri v sociálnych médiách vymieňajú názory na hodnotu či cenu finančného nástroja alebo odporúčajú investičnú stratégiu, a to aj na vzdelávacie účely, môžu zverejniť investičné odporúčanie, ktoré patrí do rozsahu pôsobnosti nariadenia o zneužívaní trhu[5]; konštatuje, že niektoré verejné oznámenia uverejnené na sociálnych médiách môžu predstavovať riziká v súvislosti so zneužívaním trhu, t. j. manipuláciou s trhom, obchodovanie s využitím dôverných informácií a nezákonné zverejňovanie dôverných informácií[6];

75. naliehavo vyzýva Európsky orgán pre cenné papiere a trhy a vnútroštátne orgány členských štátov, aby vydali praktické usmernenia o tom, kedy sa príspevky v sociálnych médiách považujú za investičné odporúčania podľa pravidiel EÚ týkajúcich sa zneužívania trhu, a aby objasnili povinnosti zverejňovania;

76. berie na vedomie rastúce využívanie finančného obsahu vytvoreného AI a požaduje normy týkajúce sa zverejňovania AI pôvodu a uvádzania vodoznaku v súlade s aktom o umelej inteligencii[7] a odvetvovými usmerneniami o používaní AI v retailových investičných službách;

77. vyzýva Komisiu, aby v plnom rozsahu presadzovala digitálne pravidlá EÚ, najmä akt o digitálnych službách, s cieľom zabezpečiť, aby online platformy v plnej miere plnili svoju zodpovednosť za zmierňovanie rizík a ochranu spotrebiteľov pred online podvodmi a finančnými podvodmi vrátane vysoko falošného obsahu generovaného AI; ďalej vyzýva Komisiu, členské štáty a európske orgány dohľadu, aby posilnili svoje spôsobilosti v oblasti monitorovania a včasného odhaľovania, a to aj využívaním pokročilých analytických nástrojov, s cieľom lepšie chrániť investorov a dôveru vo finančný trh, keďže dôvera verejnosti je kľúčom k budovaniu finančnej gramotnosti a uvoľneniu súkromných investícií;

---

5 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/596/oj).

6 Varovanie For people posting Investment Recommendation on social media, ktoré vydal Európsky orgán pre cenné papiere a trhy 6. februára 2024.

7 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1689 z 12. júla 2024, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie a ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 300/2008, (EÚ) č. 167/2013, (EÚ) č. 168/2013, (EÚ) 2018/858, (EÚ) 2018/1139 a (EÚ) 2019/2144 a smernice 2014/90/EÚ, (EÚ) 2016/797 a (EÚ) 2020/1828 (akt o umelej inteligencii) (Ú. v. EÚ L, 2024/1689, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

78. pripomína, že členské štáty majú podľa smernice o audiovizuálnych mediálnych službách povinnosť podporovať a prijímať opatrenia týkajúce sa rozvoja zručností v oblasti mediálnej gramotnosti a podávať o tom správy Komisii; nabáda vnútroštátne regulačné orgány pre médiá, aby do uplatňovania opatrení zameraných na rozvoj zručností v oblasti mediálnej gramotnosti zahrnuli témy týkajúce sa finančnej gramotnosti a finfluencerov;

79. vyzýva Európsky výbor pre mediálne služby a Európsky výbor pre digitálne služby, aby poskytli ďalšie usmernenia k možným opatreniam zameraným na zvýšenie digitálnej a mediálnej gramotnosti vrátane činností súvisiacich s finfluencermi a aby neustále prijímali koordinované opatrenia určené na minimalizáciu rizika, že sa používatelia stanú obeťami finančných podvodov alebo skrytej komerčnej komunikácie súvisiacej s finančnými alebo investičnými službami;

80. navrhuje, aby Komisia zorganizovala celoeurópsky samit za účasti finfluencerov, zástupcov finančných služieb a finančnotechnologických spoločností, zástupcov spotrebiteľov a regulačných orgánov s cieľom diskutovať o najlepších postupoch na zlepšenie finančnej gramotnosti online a preskúmať vhodné, primerané prístupy (napríklad samoregulácia alebo dobrovoľné normy) na zabezpečenie presnosti digitálneho finančného obsahu; odporúča, aby súčasťou navrhovaného samitu boli organizácie občianskej spoločnosti, odborové zväzy, vzdelávacie inštitúcie a inštitucionálne zainteresované strany;

81. vyzýva Komisiu a vlády členských štátov, aby spolupracovali s finfluencermi na vytváraní informačných, zodpovedných a pútavých cielených mediálnych kampaní založených na faktoch o príležitostiach, ktoré so sebou prináša účasť retailových investorov na finančných trhoch, a na zvyšovaní finančnej gramotnosti atraktívnym spôsobom s cieľom vybudovať kultúru investovania v EÚ;

82. zdôrazňuje, že využívanie digitalizácie a AI môže vytvárať značnú pridanú hodnotu tým, že zviditeľní investičné príležitosti, hospodársku súťaž a transparentnosť okrem iného tým, že poskytne nástroje finančnej gramotnosti, porovnávanie poplatkov a produktov a personalizované posúdenia návratnosti na základe údajov o trhu v reálnom čase;

°

° °

83. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade a Komisii.